

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Centrum voor Volwassenenonderwijs Opleidingscentrum Merchtem Sint-Donatus te Merchtem

Hoofdstructuur CVO

	Instellingsnummer	33233
	Instelling	Centrum voor Volwassenenonderwijs Opleidingscentrum Merchtem Sint-Donatus Annick VANBOSSUYT
directeur		
adres		Dendermondestraat 26 - 1785 MERCHTEM
telefoon		052-37.07.30
fax		052-37.44.17
e-mail		om@skynet.be
website/URL		www.o-m.be
	Bestuur van de instelling	971895 - VZW Sint-Donatusinstellingen Merchtem te MERCHTEM
adres		Markt 18 - 1785 MERCHTEM
	Consortium	127274 - Consortium volw In vzw te VILVOORDE
adres		Witherenstraat 19 - 1800 VILVOORDE

Dagen van het doorlichtingsbezoek	5/11/2012, 6/11/2012, 7/11/2012, 8/11/2012, 12/11/2012
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	12/11/2012
Datum bespreking verslag met de instelling	6/12/2012

Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Eddy Boey
Teamleden	Dirk Fiers Hilde Vandeurzen

Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
--	-------

Externe deskundige(n)

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Opleidingen in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET HET CENTRUM AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	8
3.1 SVWO - Huishoudelijk onderwijs - Koken (Modulair)	8
3.2 SVWO - Informatie- en communicatietechnologie - Informatica: toepassingssoftware (Modulair) en SVWO - Informatie- en communicatietechnologie - Informatica: toepassingssoftware verkort (Modulair)	13
3.3 SVWO - Talen richtgraad 1 en 2 - Engels richtgraad 1 (Modulair), Engels richtgraad 2 (modulair) en SVWO - Talen richtgraad 3 en 4 – Engels richtgraad 3 (modulair) .	15
3.4 SVWO - Talen richtgraad 1 en 2 - Frans professioneel bedrijfsgericht RG2 (Modulair).....	18
3.5 SVWO - Talen richtgraad 1 en 2 - Frans richtgraad 1 (Modulair)	20
4. BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?	23
4.1 Professionalisering	23
4.2 Evaluatie	24
5. ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM	26
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM	29
6.1 Wat doet het centrum goed?	29
6.2 Wat kan het centrum verbeteren?	29
6.3 Wat moet het centrum verbeteren?	30
7. ADVIES.....	31
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	31

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°).
Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

CVO Opleidingscentrum Merchtem Sint-Donatus biedt enkel in het secundair volwassenenonderwijs opleidingen uit 10 studiegebieden aan. De meeste cursisten volgen een taalopleiding (41,1%) of een opleiding NT2 (24%). Tijdens de doorlichting werden de opleiding Koken (10,6%), 2 opleidingen Informatica (20,8%), drie opleidingen Engels (8,5%) en 2 opleidingen Frans (3,6%) onderzocht. In de werking van het centrum zit ook nog een aparte structuur ingebed die met groot succes een breed gamma aan opleidingen op maat aanbiedt en het centrum typeert. Dit grote aanbod wordt niet door de overheid gesubsidieerd. Het onderscheid tussen beide systemen is zuiver.

Het grootste deel van de onderzochte opleidingen voldoet aan de kwaliteitseisen van de Vlaamse overheid.

In de opleiding Frans richtgraad 1 (R1) worden de leerplandoelstellingen nog niet in voldoende mate gerealiseerd. Dat is te wijten aan hiaten in de leerstof en de evaluaties. Het traject dat het centrum heeft uitgezet om de kwaliteit van zijn onderwijs te verhogen, wekt vertrouwen. Er is voldoende draagkracht in het centrum om de verbeterpunten gericht aan te pakken.

In de opleiding Frans Professioneel Bedrijfsgericht richtgraad 2 (Frans PB R2) worden de leerplandoelstellingen in voldoende mate gerealiseerd. De leermiddelen zijn afgestemd op de leerplandoelstellingen en de evaluatie voldoet voor de meeste vaardigheden. De kwaliteit van de opleidingen Engels is goed. De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De leermiddelen zijn afgestemd op de leerplandoelstellingen en het taalvaardigheidsniveau van de meeste cursisten is goed. De kwaliteit van de evaluatie is nog vatbaar voor verbetering, vooral voor luister- en leesvaardigheid.

Het centrum realiseert in de meeste modules van de opleiding Koken in voldoende mate de leerplandoelstellingen. Het centrum kan zeer goede resultaten voorleggen. Cursisten en leerkrachten zijn tevreden over de centrumwerking en het lesgebeuren. De cursistengroep is opvallend hoog geschoold. Binnen de vakgroepwerking is een sterke vernieuwing ingezet waarvan de eerste resultaten merkbaar zijn in leerstofplanningen die het leerproces goed ondersteunen en degelijk cursusmateriaal. Het leerkrachtenteam werkt volop aan een betere evaluatiepraktijk. De infrastructuur en de uitrusting maken het mogelijk om goed onderwijs te geven. De deskundige leerkrachten maken de lessen interessant en dagen de cursisten uit. Zij maken gebruik van multimedia en organiseren voor de cursisten boeiende activiteiten buiten het centrum.

Het centrum realiseert in Informatica: toepassingssoftware en Informatica: toepassingssoftware verkort de leerplandoelstellingen met de cursisten op een kwaliteitsvolle manier. De cursisten zijn ook heel tevreden over het onderwijsniveau en de -organisatie. De kwaliteit van de opleidingen wordt sterk bewaakt doorheen alle fasen van het onderwijsproces met name de leerstofplanningen, het cursusmateriaal en de evaluaties. De vakgroep vervult hierin een belangrijke taak en stimuleert de gelijkgerichte aanpak binnen de opleidingen. De aandacht voor de sleutelvaardigheden tijdens het onderwijsleerproces, bij de evaluatie en bij de rapportering kan beter. Ook het gebruik van de elektronische leeromgeving kan verder uitgebouwd en veralgemeend toegepast worden als communicatiekanaal en didactische middel.

Het centrumbeleid is erg laagdrempelig. De centrumleiding wordt bijgestaan door een groot team dat de centrumactiviteiten ondersteunt. De taken zijn divers maar duidelijk. De inhoudelijke kwaliteit van de lessen kan met nog meer aandacht worden opgevolgd om tot betere resultaten te komen.

Het centrum doet een beroep op de externe begeleidingsdiensten om op een kwaliteitsvol geformuleerde manier zijn doelstellingen te plannen. Het huidige centrum is gegroeid uit een fusie van twee centra die sinds 1999 stapsgewijs is ingezet, met respect voor de eigenheid van beide. Een verdere integratie tot één centrale website en één gestructureerd leer- en communicatieplatform behoren tot de volgende noodzakelijke

stappen. De sterke organisatie laat toe om dit binnen een redelijke termijn te verwezenlijken.

De besluitvorming is in het centrum op de verschillende niveaus goed geregeld. De beslissingen worden in functie van relevantie op een gepaste wijze intern gecommuniceerd. De Pedagogische Raad vervult een centrale rol. Samen met de vakwerkgroepen zorgt hij voor een breed draagvlak. In zijn werking stond een vernieuwde evaluatie van de cursisten voorop.

De kwaliteitszorg is op gestructureerde wijze georganiseerd. Het centrum heeft een jarenlange traditie van gegevensverzameling en –analyse en koppelt er gericht acties aan. Zo komen de uitval- en slaagcijfers tijdens de functioneringsgesprekken systematisch aan bod.

Tijdens de doorlichting werd de begeleiding van nieuwe leerkrachten grondig onderzocht. Deze gebeurt op voorbeeldige wijze en de beginnende leraren zijn erover tevreden. De mentor wordt in zijn taak door de vakgroepverantwoordelijken bijgestaan. De opsplitsing tussen begeleiding en evaluatie is nog niet altijd helder.

Ook de wijze waarop het centrum de cursisten evalueert, kwam tijdens de doorlichting aan bod. Momenteel zit het centrum in een overgangsfase. Het accent ligt op de ontwikkeling van een nieuwe visie. Dit zal de kwaliteit van het onderwijs nog verbeteren. Nu zijn er duidelijke afspraken gemaakt tot op het niveau van de opleidings-/moduleclusters. De vakgroepverantwoordelijken bewaken samen met de directie en de Pedagogische Raad de kwaliteit van de evaluatie.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie opleidingen en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Opleidingen in de focus

Opleiding per niveau	
SVWO	Huishoudelijk onderwijs
	Koken
SVWO	Informatie- en communicatietechnologie
	Informatica: toepassingssoftware
	Informatica: toepassingssoftware verkort
SVWO	Talen richtgraad 1 en 2
	Engels richtgraad 1
	Engels richtgraad 2
	Frans professioneel bedrijfsgericht RG2
	Frans richtgraad 1
SVWO	Talen richtgraad 3 en 4
	Engels richtgraad 3

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Professionalisering
Aanvangsbegeleiding
Onderwijs
Evaluatie
Evaluatiepraktijk

3. VOLDOET HET CENTRUM AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde opleidingen het volgende op:

3.1 SVWO - Huishoudelijk onderwijs - Koken (Modulair)

Voldoet

Motivering

De leerplandoelstellingen met betrekking tot kennis, inzichten en vaardigheden worden in de modules Basisvaardigheden koken, Eenvoudige dagmenu's, Eenvoudige verfijnde menu's, Complexe verfijnde menu's, Uitheemse gerechten en Feestelijke menu's herfst/winter in voldoende mate bereikt. De leerplandoelstellingen met betrekking tot attitudes worden in voldoende mate nagestreefd. De nieuwe ontwikkelingen in de evaluatie zijn veelbelovend. Het team is in staat om dit op een efficiënte en effectieve manier aan te pakken.

Vaststellingen

Outputgegevens Het centrum realiseert de leerplandoelstellingen in de meeste modules met uitzondering voor de modules Alternatieve gerechten, Aangepaste gerechten en Feestelijke menu's lente/zomer.

De slaagcijfers bedragen 100%. Dit is te wijten aan de aard van de opleiding, de kwaliteit van het team, het stimulerend aspect binnen het groepsleren en de goede afspraken. De zeer hoge scholingsgraad van de cursisten, het maximaal benutten van de onderwijstijd en de degelijke lessen zullen hier ongetwijfeld ook toe bijdragen. De vroegtijdige uitval is laag, wat deze opleiding dan weer typeert, maar ligt boven het Vlaamse gemiddelde. Ook dit element wordt naar voor geschoven als element voor de hoge slaagcijfers. Er is weinig neveninstroom. De cursisten van de opleiding volgen in het centrum ook andere modules van andere opleidingen of participeren herhaaldelijk aan dezelfde module. De doorstroomgegevens zijn redelijk en vergelijkbaar met andere centra in Vlaanderen.

De opleiding is niet geconcipieerd om op te leiden naar tewerkstelling. De doelstelling is om het persoonlijk en maatschappelijk functioneren te verhogen.

Uit de bevragingen van het centrum blijkt een grote tevredenheid van de cursisten. Vooral de kwaliteit van de leerkrachten en de cursussen worden sterk geapprecieerd. Tijdens het onderzoek werd dit bij de diverse klasbezoeken ook vastgesteld. De netheid en de uitrusting van de keukens scoren minder goed dan de andere indicatoren uit de bevraging. De scores van de lesgebonden materies liggen altijd iets hoger dan de centrumgebonden items.

Uit de centrumbevraging van de leerkrachten blijkt dat zij zeer tevreden zijn over de leiding, de ondersteuning en de werkomgeving. Bij de gesprekken werd dit door hen ook bevestigd.

Onderwijsaanbod De leerkrachten gebruiken het door de inspectie goedgekeurde leerplan. Zij hebben goed werk geleverd bij de uitbouw van een transparante leerlijn.

Voor de leerstofplanning is een uniform sjabloon opgemaakt met een rechtstreekse verwijzing naar de leerplandoelstellingen dat tevens als vorderingsplan fungeert en dus een transparante zelfevaluatie toelaat. Ze worden via een centraal e-mailadres verzameld op het secretariaat; de inhoudelijke opvolging ligt bij de werkgroep Examencheck en de vakgroepverantwoordelijken.

De planningsdocumenten ondersteunen het aanbod. Uitzondering hierop vormen de modules Aangepaste gerechten en Alternatieve gerechten waar de aangeboden inhoud niet corresponderen met het leerplan. In de module Feestelijke menu's lente/zomer ligt de klemtoon te veel op vleesgerechten.

Uit de planningsdocumenten en het cursusmateriaal blijkt voor de andere modules dat het aanbod is afgestemd op de basiscompetenties met ruime aandacht voor de sleutelvaardigheden: vaardigheden en attitudes uit het leerplan zijn aanwezig. De leerkrachten bewaken de complexiteit en de opbouw in moeilijkheidsgraad van producten en technieken. Kenniselementen die vaardigheden en technieken onderbouwen, worden geïntegreerd aangereikt. De klemtoon ligt hierdoor op vaardigheden wat de opleiding ten goede komt, conform het leerplan.

Op het niveau van de module Complexe verfijnde menu's richt het centrum een module Frans koken in voor een hogeschoolde groep. Het centrum is erin geslaagd om op originele manier een attractief alternatief aan te bieden aan geïnteresseerden. De lessen Frans Threshold 2B worden afgewisseld met kooklessen waarin op een interactieve en verantwoorde manier Franse cultuur aan bod komt, hoewel dit de leerplandoelstellingen ruimschoots overstijgt.

Onderwijsorganisatie Het centrum organiseert het curriculum met een vast leertraject op jaarbasis, telkens van 2 modules, gespreid over 4 jaren. Deze rigide organisatie impliceert bijvoorbeeld dat de cursisten enkel in september kunnen starten in de module Basisvaardigheden koken. Uit de gesprekken blijkt dat deze organisatievorm geen negatief effect heeft op de inschrijvingen. Naast een aanbod op zaterdag voor- en namiddag en donderdag voormiddag, wordt uitzonderlijk in de week overdag de cursus Frans koken ingericht om een specifieke vraag te kunnen invullen.

De cursisten kunnen zich in het centrum in alle modules die tot het certificaat Koken leiden en voor de andere modules van het opleidingsprofiel inschrijven. De bakmodules worden op basis van verantwoorde keuzes niet ingericht. De cursisten kunnen de lessen enkel in de vestigingsplaats Merchtem volgen. Alle modules worden ingericht in gelijke blokken van 4 lesuren en 35 minuten. Het centrum respecteert de onderwijstijd om bij de cursisten de doelstellingen te kunnen bereiken: 100% plannen met een maximale organisatie, conform de richtlijnen.

Alle cursisten starten in de regel in de module Basisvaardigheden koken. Neveninstromers worden via een niveaubepaling toegeleid. De groepsgrootte is afgestemd op de infrastructuur waarbij gestreefd wordt naar 2 cursisten per kookplaat. Dit kan toch tot vrij grote groepen leiden wat het voor de leerkrachten zeer arbeidsintensief maakt. Zij weten hier nochtans op een kwaliteitsvolle manier mee om te gaan. Het centrum heeft ondertussen een traditie in functionele extra-murosactiviteiten. Het gamma is breed, valt buiten de eigenlijke lesuren, wordt door leerkrachten en cursisten zeer geapprecieerd en draagt bij tot het leerproces. In de module Frans koken organiseert het centrum buiten het curriculum een meerdaagse activiteit die aansluit bij de inhoud. Het team vervult een voorbeeldfunctie.

Uitrusting De minimale uitrusting is conform de leerplanvereisten. Het centrum beschikt over goed uitgeruste, comfortabele lokalen. Om de kwaliteit van het leerproces te stofferen, kunnen de cursisten een beroep doen op voldoende materieel en materialen. Het centrum levert permanent inspanningen om de kwaliteit te garanderen.

Naast het inschrijvingsgeld vraagt het centrum een verantwoorde bijdrage per lesmoment voor de aankoop van grondstoffen en 10 EUR voor cursusmateriaal, voor de modules van 40 lt is dit 5 EUR. De communicatie is correct en transparant. Het geïnde bedrag voor cursusmateriaal staat echter niet in verhouding tot het aantal uitgereikte kopies met een verzamelmap.

De syllabi zijn netjes en verzorgd, maar de eenvoud en de zakelijkheid van de zwart/witkopieën laat ruimte voor meer attractiviteit. Het cursusmateriaal is in de loop van vorig schooljaar uniform gemaakt. De leerkrachten hebben de syllabi zelf samengesteld met per lesmoment een koppeling aan de leerplandoelstellingen. De effectiviteit van de opgestelde menu's wordt regelmatig gecontroleerd en wordt desgevallend bijgestuurd. Bij de aanvang van de opleiding krijgen de cursisten een beknopt vademecum met ondersteunende kennis waarbij basiskennis (terminologie, basisgrondstoffen en -bereidingen) aan de cursisten wordt aangereikt onder de vorm van een naslagwerkje. Per lesmoment krijgen de cursisten een bundeltje met daarop een lijst met ingrediënten, de bereidingswijze van de gerechten en tips voor het opdienen.

In de module Alternatieve gerechten worden de basiscompetenties niet aangeboden. De menu's concorderen niet met de doelstellingen. Ook de module Aangepaste gerechten is hier aan een screening toe. In de module Feestelijke menu's lente/zomer wordt er te veel aandacht besteed aan vleesgerechten en te weinig aan gevogelte, vis en schaal- en schelpdieren. In deze module en in Feestelijke menu's herfst/winter is onvoldoende duidelijk hoe de cursisten cocktails leren bereiden en opdienen en aangepaste dranken kunnen kiezen, op- en afdienen. Uit het cursusmateriaal blijkt ook nog onvoldoende hoe de cursisten aperitieven leren opdienen in de modules Eenvoudige verfijnde menu's en Complexe verfijnde menu's. Tijdens de lessen komen de inhoud met betrekking tot cocktails, aperitieven en aangepaste dranken wel voldoende aan bod.

Zowel voor cursisten als voor leerkrachten is er een keukenreglement uitgeschreven. Beide staan garant voor de goede werking en moeten een goede samenwerking met de dagschool toelaten.

Het team weet om te gaan met multimedia en gebruikt ze om de lessen op een verantwoorde manier te stofferen, wat uniek is. Omdat de cursisten hooggeschoold zijn, kunnen zij er op een kwaliteitsvolle manier mee omgaan. De toepassingen zijn functioneel. In de module Frans koken wordt in de lessen systematisch gebruik gemaakt van multimedia. Het centrum vervult hier een voortrekkersrol.

Evaluatiepraktijk	Tot vorig schooljaar hanteerde men een systeem van gespreide evaluatie met 3 criteria voor proces- en productevaluatie. Op het registratieformulier is voorzien in een evaluatie van de sleutelvaardigheden, een praktijkexamen en een theoretische proef, telkens met ruimte voor commentaren en een cijfer. Evaluatiecriteria ontbreken en de scores zijn mede hierdoor niet betrouwbaar. De leerkrachten sprongen hier divers mee om. Voor de praktijkproef en de sleutelvaardigheden ontbreken de inhoud van de evaluatie en de beoordelingscriteria, waardoor er weinig tot geen koppeling is met de leerplandoestellingen. Waarom de kennis apart bevraagd wordt, is niet duidelijk en is niet in relatie tot het leerplan. Het team is er zich van bewust dat 'evalueren' een werkpunt is. Op niveau 3 (Eenvoudige verfijnde menu's en Complexe verfijnde menu's) werd tot vorig schooljaar met een externe jury gewerkt wat een kunstmatig hoge druk op de schouders van de cursisten legt en niet aansluit bij de leerplandoelstellingen. Bovendien wordt op de registratiebladen gesproken over 'Gastronomisch koken' en 'Gastronomisch koken gevorderd' van het studiegebied Voeding wat voor alle actoren zeer misleidend is. Door de hooggeschoolde doelgroep, de specificiteit van het project en het zeer jonge karakter ervan zijn in de module Frans koken theoretische vragen over onder meer het benoemen van de regio's in Frankrijk en de druivenrassen van champagne benoemen weinig relevant en niet in verhouding tot het curriculum. Ze corresponderen ook niet in complexiteit en moeilijkheidsgraad met de gehanteerde vrijstellingsproeven en de theoretische proeven van de vervolgmodes. In niveau 4 (Feestelijke menu's lente/zomer en Feestelijke menu's herfst/winter) zijn vragen als 'Tot welke familie rekenen we de scheermessen?' niet leerplangericht. In het algemeen kunnen vragen worden gesteld over de waarde van de theorievragen en de consecutieve opbouw ervan in alle modules en bij het vasthouden aan een apart theoretisch examen. De nieuwe evaluatiepraktijk stelt 2 uitgangspunten voorop: evalueren per leerplandoestelling met duidelijke afspraken over hoe en wanneer, een gewicht, een beoordelingsschaal en een scorewijzer. De tweede mogelijkheid zal er in bestaan om per opdracht een geheel van leerplandoelen te beoordelen naast het werkstuk zelf. Beide systemen zijn beloftevol en zullen bijdragen tot de kwaliteit van het evaluatieproces. Het geheel zit gevat in een stappenplan met aanduiding van timing en verantwoordelijken. Een snelle keuze dringt zich op om de kwaliteit te garanderen.
Leerbegeleiding	De groepssamenstelling gebeurt op basis van de desiderata van de cursisten en binnen de organisatiemogelijkheden en dus niet vanuit een doelgroepenbeleid. Hoewel het centrum ernaar streeft om alle cursisten te laten starten in de module Basisvaardigheden koken, kunnen zij zich in principe in elke module inschrijven. Voor de toelatingsproeven zijn vragen en een praktische proef voorzien. Over de praktische proef zijn geen evaluatiegegevens beschikbaar zodat ze sterk focussen op enkel kenniselementen. De criteria zijn onvoldoende valide. Zo blijkt uit een zelfde proef dat zowel een opsomming van ingrediënten als een opsomming met de exacte hoeveelheden als antwoord kunnen voldoen. Uit de data blijkt een opvallend hoge scholingsgraad van de cursisten wat in sommige groepen een zeer hoog

opleidingsniveau geeft. De klasgroepen worden ad random samengesteld zonder criteria te hanteren naar homogeniteit. Alle leeftijdscategorieën zijn quasi gelijk verspreid over de cursistenpopulatie. De grootste groepen bevinden zich tussen de leeftijd van 25-30 jaar en 50-60 jaar. De leerkrachten slagen erin om hier op in te spelen met een aantrekkelijk en uitdagend aanbod.

De gemiddelde groepsgrootte zit boven de door de overheid gehanteerde numerieke deler van 14. Hoewel het centrum een maximum van 18 cursisten bewaakt, kan dit toch nog hoger oplopen. De leerkrachten zijn in staat om er kwaliteitsvol mee om te gaan.

Er is een geleidelijke, natuurlijke uitval naarmate de cursisten in het traject vorderen. De leerresultaten en –vorderingen worden binnen de lerarengroep structureel besproken binnen het vakgroepoverleg. De leerbegeleiding gebeurt op individuele basis. De leerkrachten realiseren via professionaliteit, enthousiasme en actieve werkvormen (onderwijsleergesprek, groepswerk,...) een positief leerklimaat. Dit vertaalt zich naar een grote betrokkenheid van de cursisten en binnenklasdifferentiatie is een feit.

Het functioneel gebruik van multimedia heeft een duidelijke meerwaarde ter ondersteuning van het leerproces.

Deskundigheidsbevordering

De vakkennis en de motivatie zijn groot. Het team is onderlegd in het omgaan met de referentiekaders en hanteert professioneel taalgebruik. De kennis van het leerplan en het opleidingsprofiel is groot. Alle leerkrachten worden betrokken bij de ontwikkeling van de nieuwe cursistenevaluatie. In het centrum is de nodige kennis aanwezig om hier op een kwaliteitsvolle manier mee om te gaan.

De leerkrachten volgen in eerste instantie nascholingen op eigen initiatief of in een andere professionele context. Deze initiatieven worden niet systematisch in het centrum geïnventariseerd. Agogisch-didactische nascholing is niet te traceren.

Algemeen beleid De vakgroep komt geregeld formeel samen en kan terugvallen op een verantwoordelijke. Naast de organisatie van het vakgroepoverleg moet deze samen met de directie ook zorgen voor materiaal en afstemming, voor de begeleiding van nieuwe leerkrachten (samen met de mentor) en kwaliteitsbevorderende initiatieven nemen.

Het overleg gebeurt gestructureerd minimaal tweemaal per jaar. De leerkrachten streven er maximaal naar om de gelijkgerichtheid te bewaken. Dit gebeurt onder meer door met een gerichte taakverdeling inhoudelijk het materiaal (planningsdocumenten en cursussen) op mekaar af te stemmen en door organisatorische elementen gezamenlijk te bespreken. Door de organisatie, uitsluitend op de hoofdvestigingsplaats, is er veelvuldig informeel contact en overleg.

De resultaten van de cursistentevredenheid worden samen met de uitvalcijfers systematisch verzameld en besproken tijdens de functioneringsgesprekken.

Vanuit een beleidskeuze staat de ontwikkeling van een nieuw systeem van cursistenevaluatie voor de opleiding Koken op de agenda. Door langdurige ziektes van enkele collega's mist het proces nog continuïteit. De vakgroepverantwoordelijke heeft een voorstel van evaluatie uitgewerkt dat permanente evaluatie faciliteert op basis van de leerplandoelstellingen. De aangereikte denkpistes zijn veelbelovend: ze brengen de individuele leervorderingen in kaart, stimuleren een gerichte leerbegeleiding van en feedback naar de cursisten en laten een cursistvolgsysteem toe.

3.2 SVWO - Informatie- en communicatietechnologie - Informatica: toepassingssoftware (Modulair) en SVWO - Informatie- en communicatietechnologie - Informatica: toepassingssoftware verkort (Modulair)

Voldoet

Motivering

Het centrum realiseert op een kwaliteitsvolle manier de leerplandoelstellingen met de cursisten. Inhoudelijk blijkt er een duidelijke continuïteit tussen de leerstofplanningen, het cursusmateriaal en de evaluatie. De leerstofplanningen en de syllabi vormen een voorbeeld van goede praktijk en de evaluaties zijn waardevol.

Vaststellingen

Outputgegevens Het centrum realiseert de leerplandoelstellingen met de cursisten in voldoende mate. De aandacht voor de sleutelvaardigheden tijdens het onderwijsleerproces, bij de evaluatie en bij de rapportering is voor verbetering vatbaar.

Het centrum reikt geen certificaten uit voor de opleidingen Informatica: toepassingssoftware en Informatica: toepassingssoftware verkort. Dit geldt voor alle CVO's in Vlaanderen en is volledig het gevolg van het concept van de huidige opleiding. De opleidingen uit het studiegebied ICT zijn hoofdzakelijk gericht op de persoonlijke ontwikkeling van de cursisten en resulteren daarom zelden in doorstroom naar tewerkstelling of vervolgonderwijs.

Het centrum verzamelt en analyseert de uitvalcijfers per opleiding, per docent en per module. Gemiddeld lag de uitval vorig schooljaar op bijna 13% voor de opleiding Informatica: toepassingssoftware en op meer dan 19% voor de opleiding Informatica: toepassingssoftware verkort. Dat is merkkelijk hoger dan het Vlaamse gemiddelde dat ruim onder de 10% blijft. Uit het overzicht per lesgever blijkt verder een enorm verschil tussen de laagste (1,47%) en de hoogste uitval (46,15%). Het centrum hanteert de opvallendste uitvalcijfers bij de functioneringsgesprekken met de lesgevers, maar aangezien de uitval een belangrijke indicator is voor de kwaliteit van de opleidingen, is een breder onderzoek naar de oorzaak van deze grote verschillen zeer aan te bevelen.

Uit de bevestigingen van het centrum en de gesprekken met cursisten tijdens de doorlichting blijkt een grote mate van tevredenheid over de kwaliteit, de inhoud en de organisatie van de opleidingen.

Onderwijsaanbod Het onderwijsaanbod is innovatief en het centrum respecteert de opleidingsprofielen van de overheid naar inhoud en structuur. Naast het reguliere aanbod biedt het ook zogenaamde Korte opleidingen in contractonderwijs. Die ressorteren onder een aparte vzw. Het centrum biedt ongeveer 10% van zijn ICT-aanbod aan als contractonderwijs. Deze opleidingen leiden niet tot een officieel studiebewijs en maken geen deel uit van de doorlichting. Ze bieden wel een oplossing voor het gedeelte van het aanbod dat niet spoort met de officiële opleidingsprofielen.

Het centrum bedient met zijn ICT-opleidingen weinig specifieke doel- of kansengroepen. Naast de grootste doelgroep van senioren organiseert het sporadisch opleidingen voor werkzoekenden (in samenwerking met VDAB) en aan overheidspersoneel (OCMW Merchtem en FOD Justitie). Een poging om vorig schooljaar opleidingen voor leerkrachten van de scholen uit de regio aan te bieden, had weinig succes.

De opleidingen Informatica: toepassingssoftware en Informatica: toepassingssoftware verkort zijn inhoudelijk afgestemd op de leerplandoelstellingen. Dat blijkt uit de continuïteit in de leerstofplanningen, het cursusmateriaal en de evaluatie. De leerstofplanningen vormen een voorbeeld van goede praktijk. Vertrekkend vanuit een uniform sjabloon wordt naast de leerinhouden verwezen naar de leerplandoelstellingen, het vigerend leerplan en de formele benaming van de opleiding. Uit het nazicht van de leerstofplanningen van vorig schooljaar blijkt echter dat nog niet alle lesgevers consequent de leerplandoelstellingen opnamen in de leerstofplanning. Dat is voor het huidige schooljaar ondertussen wel het geval, wat wijst op een verbeterproces. De planning wordt in de loop van de module verder aangevuld met een vorderingsplan. In geval van parallelle modules wordt een gezamenlijke leerstofplanning gemaakt waardoor de gelijkgerichte aanpak van parallelle opleidingen toeneemt.

Het is niet duidelijk hoe het centrum omgaat met de sleutelvaardigheden. Noch uit de leerstofplanningen, noch uit het lesmateriaal blijkt dat er aandacht is voor de sleutelvaardigheden van de diverse modules.

Er zijn concrete afspraken gemaakt met betrekking tot de keuze van het lesmateriaal. De afspraken worden consequent toegepast. Het centrum hanteert voor deze opleiding louter eigen syllabi die afgestemd zijn op de leerplandoelstellingen en gericht zijn op een doelpubliek van volwassen cursisten. De syllabi zijn kwaliteitsvol en overzichtelijk.

Het gebruik van de elektronische leeromgeving (elo) is minimaal. Als voornaamste redenen worden de beperkte uploadcapaciteit van de huidige portaalsite en de gebrekkige ondersteuning van recente bestandstypes aangehaald. Een gemiste kans want het intensief gebruik van een elo biedt zeker in ICT-opleidingen bijkomende mogelijkheden om de leerplandoelstellingen te realiseren. Verschillende leerkrachten zoeken een alternatief in het gebruik van andere platformen of tools voor bestandsuitwisseling.

Het onderwijsleerproces verloopt gemoedelijk, interactief en doeltreffend. De lesgevers richten zich terecht hoofdzakelijk op het aanleren van vaardigheden. De leerkrachten zijn inhoudelijk deskundig en hun enthousiaste aanpak werkt de leergierigheid van de cursisten in de hand.

Onderwijsorganisatie Naast het klassieke contactonderwijs heeft het centrum eveneens plannen voor de implementatie van een beperkt aanbod aan gecombineerd onderwijs in samenwerking met FOD Justitie.

De gemiddelde groepsgrootte in de ICT-opleidingen van het reguliere aanbod is 11,7 in de hoofdvestiging te Merchtem en 15

in de vestiging van Ternat. Beide zijn aanvaardbaar en vormen geen belemmering voor het agogisch comfort van de lesgevers. Toch moeten we een kanttekening maken bij de klasgroepen van 20 cursisten voor de Initiatimodules. Cursisten die voor het eerst kennismaken met ICT hebben meer begeleiding nodig dan gevorderden. Dat geldt nog meer voor de doelgroep van senioren en toch vinden we in dat segment de grootste klasgroepen terug. Volgens het centrum wordt voor deze klasgroepen een vrijwillige assistent ingeschakeld. Dat is ook een absolute voorwaarde om het didactisch comfort te behouden en de kwaliteit van de opleiding te verzekeren.

Uitrusting In alle lokalen waar de opleiding wordt gegeven, voldoet de uitrusting in functie van de realisatie van de leerplandoelstellingen. De computerapparatuur is voldoende krachtig en de internetverbindingen verlopen in de regel snel en probleemloos. Er is overal projectiemogelijkheid, maar in lokaal B202 van de vestiging te Asse is de projectieapparatuur niet toereikend. Voor een belangrijk deel van de cursisten is het geprojecteerde beeld niet leesbaar.

Evaluatiepraktijk De ICT-lesgevers zijn nog zoekend naar een geschikte evaluatiemethodiek. Er wordt in principe gewerkt met gespreide evaluatie al worden er sporadisch ook vormen van permanente evaluatie toegepast. Voor de doelgroep van de senioren (dagcursussen) kiest het centrum er terecht voor om geen eindevaluatie toe te passen terwijl dat voor de andere doelgroepen (avondaanbod) wel nog het geval is. De keuze voor gespreide evaluatie is zinvol indien de meervoudige evaluatiemomenten zo georganiseerd worden dat ze geen bijkomende stress bij de cursisten veroorzaken.

De gespreide evaluatie verloopt gestructureerd. De lesgevers houden daartoe een overzicht bij van de geplande evaluatiemomenten met vermelding van de aard van de opdracht en de leerplandoelstellingen die geëvalueerd zullen worden. Dit is een goede praktijk, maar de transparantie naar de cursisten is nog voor verbetering vatbaar. Zij blijken onvoldoende op de hoogte te zijn van de concrete evaluatiemethodiek die zal toegepast worden.

De evaluatiepraktijk is waardevol. Er wordt voornamelijk gepeild naar de mate waarin de cursisten de gewenste vaardigheden onder de knie hebben. Eerder uitzonderlijk wordt de ondersteunende kennis nog afzonderlijk getest.

Het is niet duidelijk hoe het centrum peilt naar de mate waarin de sleutelvaardigheden werden bereikt. Toch voorziet het centrum 10% van het puntentotaal voor het quoteren van deze attitudinale vaardigheden. Het verrekenen van de evaluatieresultaten van de sleutelvaardigheden in het eindtotaal is in tegenspraak met de status van de sleutelvaardigheden.

Leerbegeleiding De toelatingsproeven zijn valide. Er wordt vooral gepeild naar de verworven vaardigheden en in mindere mate naar de ondersteunende kennis. De leerdoelen van de voorafgaande module vormt de basis voor elke toelatingsproef.

Afstemming tussen centrum en andere partners Het centrum werkte voor zijn ICT-opleidingen de voorbije jaren samen met diverse externe partners zoals seniorenraden, dienstencentra, de Kennisbeurs, culturele centra, de sociale dienst van de gemeente Asse, het Ascanusinstituut, VDAB, enz.

Algemeen beleid De vakwerkgroep en de directie vervullen een belangrijke taak in de bewaking van de onderwijskwaliteit en de gelijkgerichtheid binnen de opleidingen. Momenteel gaat de meeste aandacht naar een eigentijds onderwijsaanbod en de aanpassing van het evaluatieproces. De vakgroepwerking vormt duidelijk een meerwaarde voor de opleiding.

3.3 SVWO - Talen richtgraad 1 en 2 - Engels richtgraad 1 (Modulair), Engels richtgraad 2 (modulair) en SVWO - Talen richtgraad 3 en 4 – Engels richtgraad 3 (modulair)

Voldoet

Motivering

Het centrum realiseert het overgrote deel van de leerplandoelstellingen. In de meeste lesgroepen laten de leermiddelen toe om de leerplandoelstellingen in te oefenen en is het taalvaardigheidsniveau van de cursisten goed. De maatregelen die het centrum ten aanzien van de evaluatie neemt, wekken vertrouwen.

Vaststellingen

Outputgegevens Het centrum realiseert de leerplandoelstellingen op een kwaliteitsvolle manier in Engels R1 en R2. De leerplanrealisatie in de modules Vantage 1 voldoet nipt. In alle opleidingen Engels vormt de evaluatie nog een verbeterpunt: ze is niet representatief voor de leerplandoelstellingen.

Het centrum scoort goed wat betreft de uitval in de opleidingen Engels. Het aantal cursisten dat afhaakt in de loop van de opleiding blijft beperkt. De cijfergegevens van de overheid illustreren dat de uitval in 2010-2011 vergelijkbaar is (R1 en R2) of lager ligt (R3) dan het Vlaamse gemiddelde. Het centrum houdt zelf cijfers over uitval bij. Deze gegevens tonen een vergelijkbaar beeld voor 2011-2012. Globaal was de uitval in de onderzochte richtgraden lager dan het Vlaamse gemiddelde.

Het taalvaardigheidsniveau van de cursisten is goed tot zeer goed, behalve in de modules Vantage 1.

Onderwijsaanbod Sinds dit schooljaar hanteert het centrum een nieuw sjabloon van leerstofplanning dat alle leerplandoelstellingen vermeldt, behalve de leerplandoelstellingen met betrekking tot de strategieën en attitudes. De kwaliteit van deze afstemmingsdocumenten varieert nog. Een aantal leerstofplanningen tonen aan dat er gestreefd wordt naar een variatie in tekstsoorten en dat de vaardigheden evenwichtig worden behandeld. Andere leerstofplanningen zijn vrij beknopt. De informatie over de leerinhouden en tekstsoorten is te beperkt om te concluderen dat de opgesomde leerplandoelstellingen effectief worden ingeoefend. Aanvullend op de leerstofplanning vermelden een aantal leerkrachten ook de leerplandoelstellingen in hun lesvoorbereidingen of lesmateriaal, wat wijst op inspanningen om doelgericht te werken.

Momenteel maakt het centrum gebruik van diverse handboeken en zelf ontwikkelde cursussen in zijn opleidingen Engels. Deze variatie is soms te verantwoorden vanuit de diverse kenmerken van het cursistenpubliek. De syllabi in de senioren groepen beantwoorden goed aan de leernoden en interesses van de doelgroep. Het centrum streeft in de toekomst naar meer afstemming op het vlak van leermiddelen. Dit biedt meer kansen op interne expertise-uitwisseling.

De leerinhouden in R1 en R2 zijn voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De leermiddelen laten toe om de leerplandoelstellingen op een kwaliteitsvolle manier te realiseren. Er is nog ruimte voor een sterker gebruik van beeldmateriaal in alle lesgroepen zodat cursisten goed worden voorbereid op realistische luistersettings en ze de vooropgestelde luisterstrategieën kunnen inoefenen.

Het aanbod in de modules Vantage 1 is gedeeltelijk afgestemd op de leerplandoelstellingen. Er is nood aan leerinhouden die de leerplandoelstellingen met betrekking tot de gewenste functionele kennis en de strategieën concretiseren.

Positief is dat er voor het aanbod Engels voor Vantage 1 geput wordt uit bronnen die qua moeilijkheidsgraad aangepast zijn aan het niveau van de doelgroep. Er wordt ook geregeld gebruikgemaakt van audiovisueel luistermateriaal. Het centrum nodigt occasioneel een native speaker uit in de lessen. Minder kwaliteitsvol is dat de invulling van dit aanbod te veel ad hoc gebeurt. Er wordt sterk ingespeeld op de actualiteit, maar het is onvoldoende duidelijk welke taalhandelingen en strategieën de cursisten moeten kunnen toepassen bij de spreek- en luistertaken. Het materiaal is weinig gestructureerd en transparant.

Onderwijsorganisatie

Het centrum organiseert voor de meeste opleidingen Engels een jaaraanbod gespreid over 34 weken met een frequentie van een lesmoment per week. Er zijn ook kortere trajecten van 17 weken zoals het namiddagaanbod voor senioren. Dit schooljaar is er een hiaat in het onderwijsaanbod tussen de modules van R2 en de modules van R3 en R4.

De klasgrootte biedt voldoende didactisch comfort. In het schooljaar 2011-2012 was de gemiddelde klasgrootte in R1 en R2 16% kleiner dan de deler. Er waren vooral kleinere klasgroepen in de modules Waystage en Threshold 3 en 4.

Uitrusting

In de meeste taalklassen kunnen de leerkrachten gebruikmaken van multimediale middelen, maar er zijn nog verschillen tussen de lesplaatsen. In het Sint-Jozefsinstituut van de vestigingsplaats Ternat is de uitrusting zeer goed: naast de multimediale mogelijkheden in de taalklassen kunnen leerkrachten een medialokaal reserveren. In de externe lesplaatsen van de vestigingsplaats Ternat kan er beeldmateriaal worden gebruikt, maar niet altijd internet. In de vestigingsplaats Merchtem is het gebruik van multimedia nog niet mogelijk in alle leslokalen. Leerkrachten kunnen wel gebruikmaken van de pc-klas (in het vroegere taallabo). Het centrum investeert jaarlijks in de aankoop van een aantal nieuwe beamers en andere hardware.

Evaluatiepraktijk Inhoudelijk is de kwaliteit van de evaluaties van schooljaar 2011-2012 nog sterk leerkrachtgebonden en wisselend in kwaliteit. Spreekvaardigheid wordt doorgaans op een valide manier getoetst aan de hand van gevarieerde opdrachten. De evaluatie van luister- en leesvaardigheid is minder kwaliteitsvol door een gebrek aan variatie in opdrachten en tekstsoorten. Er is zeker ruimte voor meer functioneel lees- en luistermateriaal, inclusief het gebruik van beeldmateriaal voor luistertaken, dat nu overwegend beperkt blijft tot de hogere richtgraden. De vooropgestelde opbouw in moeilijkheidsgraad van lees- en luistervaardigheid blijkt niet altijd uit de tekstenkenmerken en het verwerkingsniveau van de opdrachten. De luisteropdrachten zijn vaak te gemakkelijk. Dat geldt voor diverse modules. Globaal dagen de opdrachten luister- en leesvaardigheid cursisten onvoldoende uit om hun luister- en leesstrategieën in te zetten. In de opdrachten gespreide evaluatie wordt schrijfvaardigheid soms verward met oefeningen op ondersteunende kennis. De functionaliteit van de schrijfoopdrachten kan ook verhoogd worden. Veel schrijfoopdrachten missen een schrijfdoel of schrijfpubliek. Een laatste aandachtspunt is de puntenverdeling. In R1 wordt kennis sterker gehonoreerd dan de vaardigheden. Dit spoort niet met de leerplandoelstellingen die allemaal vaardigheidsgericht geformuleerd zijn.

Het centrum levert inspanningen om de validiteit van zijn evaluatiepraktijk te verhogen. Sinds dit schooljaar vermelden de opdrachten gespreide evaluatie Engels welke leerplandoelstellingen ze evalueren. De eerste resultaten zijn veelbelovend. Om de betrouwbaarheid van de evaluatie te verhogen wordt gewerkt met scorewijzers spreken en schrijven en met afspraken over de correctie van luister- leestaken. In de evaluatiepraktijk wordt ook aandacht besteed aan de begeleidende functie van evaluatie. In alle lesgroepen worden vormen van gespreide evaluatie gehanteerd. De scorewijzers spreekvaardigheid en de frontbladen evaluatie bieden de mogelijkheid om cursisten feedback en remediëringstips te geven over hun leerproces, wat ook gebeurt. Het centrum volgt de gemaakte afspraken daarover gericht op. In sommige lesgroepen wordt geëxperimenteerd met peerevaluatie, onder meer in de lesgroepen in R3. Al deze initiatieven zijn waardevol.

Leerbegeleiding In 2011-2012 bedienden de opleidingen Engels een publiek met een hogere scholingsgraad in vergelijking met het Vlaamse gemiddelde. Het aantal hooggeschoolden ligt 10% (in R1), 17% (in R2) en 41% (in R3) hoger, wat deels een verklaring biedt voor het taalvaardigheidsniveau. Het aantal laaggeschoolden is vergelijkbaar met het Vlaamse gemiddelde. De daggroepen senioren in de vestigingsplaats Ternat bedienen ook cursisten die doorstromen vanuit een centrum voor basiseducatie. Vorig jaar hebben deze cursisten de modules Breakthrough met succes doorlopen. In deze lesgroepen worden aangepaste leermiddelen gebruikt.

Het onderwijsleerproces is communicatief en functioneel. De werkvormen zijn afgestemd op de leernoden van het cursistenpubliek en er is veel aandacht voor de mondelinge vaardigheden. In een aantal modules worden cursisten gestimuleerd om de vooropgestelde strategieën en attitudes te gebruiken in een aantal modules.

De meeste leerkrachten maken gebruik van de uitbreidings- en remediërmogelijkheden die het aangekochte materiaal biedt. In een aantal lesgroepen worden cursisten ook vertrouwd gemaakt met extra digitale hulpmiddelen en interessante websites om hun taalkennis te verhogen, wat aansluit bij de vooropgestelde leerstrategieën. Cursisten zijn tevreden over de agogisch-

didactische aanpak en de leerbegeleiding. Een aantal cursisten betreuren het beperkte aanbod van de centrumbibliotheek. Ze ervaren het gebruikte audiovisuele materiaal als een meerwaarde, maar zijn vragende partij voor meer authentiek videomateriaal geënt op de actualiteit in R2.

Algemeen beleid

Het centrum heeft initiatieven genomen om de kwaliteit van zijn onderwijsleerproces en evaluatie te verhogen, maar dit traject is nog niet afgerond. Dit blijkt ook uit het onderzoek leerplanrealisatie.

De sterke vertegenwoordiging van leerkrachten Engels in de Pedagogische Raad zorgt voor een dynamiek en draagkracht in de afdeling Engels. Er is voldoende expertise om de werkpunten gericht aan te pakken.

3.4 SVWO - Talen richtgraad 1 en 2 - Frans professioneel bedrijfsgericht RG2 (Modulair)

Voldoet

Motivering

Het centrum realiseert de meeste leerplandoelstellingen. Het taalvaardigheidsniveau van de cursisten is goed. De gebruikte leermiddelen laten toe om de meeste leerplandoelstellingen in te oefenen. De evaluatie is voldoende afgestemd op de spreek-, schrijf- en luisterdoelen.

Vaststellingen

Outputgegevens

Het centrum realiseert de meeste leerplandoelstellingen. De leerplandoelstellingen met betrekking tot de strategieën verdienen meer aandacht in het aanbod en de evaluatie.

De beschikbare gegevens over de uitval in de opleiding Frans Professioneel Bedrijfsgericht (Frans PB R2) geven een wisselend beeld. Uit de data van de overheid voor het schooljaar 2009-2010 blijkt dat de uitval lager was dan het Vlaamse gemiddelde. Het centrum houdt zelf cijfers over uitval bij. Deze gegevens wijzen voor 2011-2012 op een uitzonderlijke hoge uitval.

Het taalvaardigheidsniveau van de cursisten is goed.

Onderwijsaanbod	De leerinhouden zijn voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Voor luistervaardigheid zijn cursisten gebaat bij meer beeldmateriaal zodat cursisten goed worden voorbereid op realistische luistersettings en ze de vooropgestelde luisterstrategieën kunnen inoefenen. Sinds dit schooljaar hanteert het centrum een nieuw sjabloon van leerstofplanning dat verwijst naar alle leerplandoelstellingen, behalve de leerplandoelstellingen met betrekking tot de strategieën en attitudes. De koppeling van leerinhouden aan leerplandoelstellingen gebeurt doelbewuster in de ene leerstofplanning dan in de andere, wat de informatiewaarde van het document verhoogt. Het centrum maakt gebruik van een andere syllabus in Merchtem dan in Ternat. Dit materiaal is goed gestructureerd en transparant met duidelijke vermelding van de vooropgestelde leerdoelen. Dat geldt het sterkst voor de leermiddelen in Merchtem. De leermiddelen focussen echter op een verschillende cluster van vaardigheden: de mondelinge (in Merchtem) en de receptieve (in Ternat). Die laatste focus hangt samen met de opzet van het gebruikte materiaal, dat oorspronkelijk werd uitgewerkt in het kader van begeleid individueel studeren. In geen van beide vestigingsplaatsen wordt gebruikgemaakt van beeldmateriaal voor luisteropdrachten, wat een gemis vormt. In beide syllabi komen vertaal oefeningen voor. De meerwaarde hiervan in het licht van de leerplandoelstellingen is onduidelijk. Het werpt ook een drempel op voor de niet-Nederlandstalige cursisten die momenteel de cursus volgen.
Onderwijsorganisatie	Het centrum richt enkel de module Threshold PB1 in van de opleiding Frans PB R2. Deze module wordt georganiseerd in het eerste semester (17 lesweken) in beide vestigingsplaatsen. De klasgrootte biedt voldoende didactisch comfort: de lesgroepen zijn eerder klein.
Uitrusting	De lessen vinden plaats in de vestigingsplaats Ternat (Sint-Jozefinstituut) en de hoofdvestigingsplaats in Merchtem. De klassen zijn goed uitgerust om multimediaal taalonderwijs aan te bieden.
Evaluatiepraktijk	De evaluatie van het schooljaar 2011-2012 is voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen voor spreek-, luister- en schrijfvaardigheid. Voor leesvaardigheid is er te weinig variatie in tekstsoorten om de leerplandoelstellingen op een valide manier te toetsen. De leerplandoelstellingen met betrekking tot strategieën komen minder aan bod in de evaluatie. Het centrum levert inspanningen om de betrouwbaarheid van zijn evaluatiepraktijk te verhogen aan de hand van scorewijzers spreken en schrijven en afspraken over de correctie van luisterleestaken. In de evaluatiepraktijk wordt ook aandacht besteed aan de begeleidende functie van evaluatie. In alle lesgroepen worden vormen van gespreide evaluatie gehanteerd. De scorewijzers spreekvaardigheid en de frontbladen evaluatie bieden de mogelijkheid om cursisten feedback en remediëringstips te geven over hun leerproces. Het centrum volgt de gemaakte afspraken daarover gericht op. Er wordt ook geëxperimenteerd met peerevaluatie bij opdrachten gespreide evaluatie. Deze initiatieven zijn waardevol.
Leerbegeleiding	Er zijn geen recente cijfers ter beschikking over de opleidingsgraad van het cursistenpubliek. Uit het klasbezoek tijdens de doorlichting blijkt dat de cursisten medium- tot hooggeschoold zijn. Het onderwijsaanbod speelt voldoende in op de leernoden en interesses van de cursisten. Er wordt echter nog geen gebruik gemaakt van het internet voor leesopdrachten of het inoefenen van lees- en schrijfstrategieën.

Algemeen beleid Het centrum heeft initiatieven genomen om de kwaliteit van zijn onderwijsleerproces en evaluatie te verhogen. Dit schooljaar werd de personeelsgroep voor Frans PB R2 uitgebreid. Er zijn een aantal afspraken gemaakt tussen de leerkrachten Frans PB R2 over de thematische invulling van het onderwijsaanbod. De verschillende focussen in de leermiddelen illustreren dat er zeker ruimte is voor meer afstemming in functie van de leernoden en interesses van het cursistenpubliek.

3.5 SVWO - Talen richtgraad 1 en 2 - Frans richtgraad 1 (Modulair)

Voldoet niet

Motivering

Het centrum realiseert de leerplandoelstellingen in onvoldoende mate. Het aanbod vertoont hiaten op het vlak van de lees- luister- en schrijfvaardigheidsdoelen. De leerplandoelstellingen met betrekking tot strategieën en attitudes vormen nog een aandachtspunt. De evaluaties zijn onvoldoende representatief voor het geheel van de leerplandoelstellingen.

Vaststellingen

Outputgegevens In de meeste modules voldoet de leerplanrealisatie niet. Een aantal leerplandoelstellingen lezen, luisteren en schrijven worden niet ingeoefend, noch geëvalueerd. In het schooljaar 2010-2011 kende het centrum voor de opleiding Frans R1 een uitval die iets hoger lag dan het Vlaamse gemiddelde. Het aantal cursisten dat niet deelnam aan de evaluatie of vroegtijdig stopte, lag 5% hoger. Het centrum houdt zelf cijfers over uitval bij. Uit deze gegevens blijkt een sterke stijging van de uitval in 2011-2012. Het centrum kampte vorig schooljaar met een aantal personeelsswissels.

Onderwijsaanbod	In de lesgroepen in Ternat zijn de leerinhouden voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen, maar in de lesgroepen in Merchtem vertoont de leerstof hiaten. Er is te weinig variatie in tekstsoorten en opdrachten om de doelen lees-, luister- en schrijfvaardigheid op een representatieve manier in te oefenen. Sinds dit schooljaar hanteert het centrum een nieuw sjabloon van leerstofplanning dat alle leerplandoelstellingen vermeldt, behalve de leerplandoelstellingen met betrekking tot de strategieën en attitudes. De kwaliteit van deze afstemmingsdocumenten varieert sterk. Sommige leerstofplanningen concretiseren de leerplandoelstellingen in specifiekere leerdoelen en tekstsoorten. In andere leerstofplanningen is de informatie over de leerinhouden en tekstsoorten te beperkt om te concluderen dat de opgesomde leerplandoelstellingen effectief worden ingeoefend. Aanvullend op de leerstofplanning vermelden een aantal leerkrachten ook de leerdoelen in hun lesvoorbereidingen, wat wijst op inspanningen om doelgericht te werken. De leermiddelen zijn in de meeste modules onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Momenteel maakt het centrum in Merchtem gebruik van zelf ontwikkeld cursusmateriaal. Dit materiaal focust sterk op functioneel taalgebruik maar vertoont een aantal hiaten, vooral op het vlak van lees- en schrijfvaardigheid. De leermiddelen in Ternat laten wel toe om de leerplandoelstellingen in te oefenen, maar de leerkrachten zijn terecht niet tevreden over het veelvuldige gebruik van het Nederlands als instructietaal. Deze praktijk stimuleert cursisten niet om de leerplandoelstellingen met betrekking tot strategieën en attitudes in te oefenen en vormt een mogelijke drempel voor niet-Nederlandstalige cursisten. Hetzelfde geldt voor de vertaalopdrachten die zowel in het zelf ontwikkelde als het aangekochte materiaal voorkomen. Het gebruik van beeldmateriaal voor luistervaardigheid is vrij beperkt. Er is zeker ruimte voor meer beeldmateriaal in alle lesgroepen zodat cursisten goed worden voorbereid op realistische luistersettings en ze de vooropgestelde luisterstrategieën kunnen inoefenen. Het centrum streeft in de toekomst naar meer afstemming op het vlak van leermiddelen. Dit biedt meer kansen op interne expertise-uitwisseling.
Onderwijsorganisatie	Het centrum organiseert een jaaraanbod met een frequentie van een lesmoment per week en kortere trajecten van 17 weken zoals het namiddagaanbod voor senioren. De klasgrootte biedt voldoende didactisch comfort. In het schooljaar 2011-2012 was de gemiddelde klasgrootte voor R1 iets hoger dan de deler. Dat was vooral te wijten aan de grootte van de modules Waystage A/B, die 20% groter waren dan de deler.
Uitrusting	De lessen vinden plaats in de vestigingsplaats Ternat (Sint-Jozefinstituut) en de hoofdvestigingsplaats in Merchtem. De taalklassen in het Sint-Jozefsinstituut zijn goed uitgerust om multimediaal taalonderwijs aan te bieden. In de klassen in Merchtem is nog geen beamer aanwezig, maar de aankoop ervan is gepland voor dit schooljaar. Leerkrachten kunnen wel een video of pc-klas reserveren.
Evaluatiepraktijk	De evaluatie van het schooljaar 2011-2012 is niet representatief voor het geheel van de leerplandoelstellingen. Er is te weinig variatie in tekstsoorten en opdrachten om de spreek-, luister-, lees- en schrijfdoelen op een valide manier te evalueren. Functioneel leesmateriaal ontbreekt en de schrijftaken missen vaak een schrijf- en leesdoel. Luistervaardigheid wordt enkel via audiomateriaal getoetst. De vaardigheden worden bovendien niet altijd op de correcte manier geïnterpreteerd. In de gespreide evaluatieopdrachten worden schrijven en lezen verward met het

maken van oefeningen op ondersteunende kennis. Schrijfvaardigheid wordt soms getoetst aan de hand van vertaalopdrachten en dictees. Een laatste aandachtspunt is de puntenverdeling. In R1 wordt kennis sterker gehonoreerd dan de vaardigheden. Dit spoort niet met de leerplandoelstellingen die allemaal vaardigheidsgericht geformuleerd zijn.

Het centrum levert inspanningen om de betrouwbaarheid van zijn evaluatiepraktijk te verhogen aan de hand van scorewijzers spreken en schrijven en afspraken over de correctie van luisterleestaken. In de evaluatiepraktijk wordt ook aandacht besteed aan de begeleidende functie van evaluatie. In alle lesgroepen worden vormen van gespreide evaluatie gehanteerd. De scorewijzers spreekvaardigheid en de frontbladen evaluatie bieden de mogelijkheid om cursisten feedback en remediëringstips te geven over hun leerproces. Het centrum volgt de gemaakte afspraken daarover gericht op. Deze initiatieven zijn waardevol.

Leerbegeleiding

Het centrum bediende in 2011-2012 een cursistenpubliek met een hogere scholingsgraad in vergelijking met het Vlaamse gemiddelde. Het centrum telde 9% meer hooggeschoolden en een vergelijkbaar aantal laaggeschoolden, wat resulteerde in iets heterogenere groepen.

Het onderwijsleerproces focust op functioneel taalgebruik. Nieuwe leerstof wordt gedoseerd aangebracht. Leerkrachtafhankelijk wordt er goed gebruikgemaakt van werkvormen die de spreektijd van de cursisten verhogen of worden inzichten uit navormingen multimedia in de praktijk gebracht. Dat is waardevol. Er is zeker ruimte voor een meer veralgemeend gebruik van ICT-ondersteund leren en innoverende werkvormen.

Uit gesprekken met cursisten tijdens de doorlichting blijkt dat ze tevreden zijn over het leerklimaat en de socio-emotionele begeleiding. Ze zijn echter vragende partij voor meer leermiddelen, onder meer extra uitspraak oefeningen, audio- en beeldmateriaal.

Algemeen beleid

Het centrum heeft initiatieven genomen om de kwaliteit van zijn onderwijsleerproces en evaluatie te verhogen. Dit ontwikkelingstraject heeft vorig schooljaar minder effect gehad op de kwaliteit van de opleiding Frans R1 door onder meer de personeelsswissels.

Er is nood aan meer gerichte expertise-uitwisseling om de hiaten in de leermiddelen weg te werken en de kwaliteit van de evaluaties te verbeteren. De vakgroep Frans heeft daartoe al stappen gezet door de frequentie van het vakinhoudelijk overleg op te drijven.

4. BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Aanvangsbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De beginnende leerkrachten zijn enthousiast over de aanvangsbegeleiding. Ze zijn tevreden over de manier waarop ze opgevangen en begeleid worden, de taakafbakening tussen de mentor en de vakgroepbegeleider en de manier waarop zij aan het einde van hun traject worden geëvalueerd. Mogelijkheden tot collegiale visitatie zijn voorzien en worden in functie van individuele noden ook gebruikt. De beginnende leerkrachten vinden dat de aanvangsbegeleiding reëel bijdraagt tot hun goed functioneren en dat het uitgewerkte tracé een voorbeeld van goede praktijk is.
- Het centrum heeft een traditie in aanvangsbegeleiding. De beginnende personeelsleden worden goed geïnformeerd. Dit resulteert onder andere in een uitgeschreven 'Schoolwerkplan - Opvang en begeleiding van nieuwe leerkrachten aan ons cvo'. Speciale aandacht gaat naar het aspect coaching. Met dit kwaliteitsvol document wil het centrum focussen op de doelgroep van (ervaren) leerkrachten, vervangers, stagiairs en nieuwkomers uit het bedrijfsleven. Naast inzicht krijgen in de cultuur, de complexe organisatie en de aanpak van het lesgebeuren, wil het plan stimuleren in zelfreflectie, professionele ontplooiing en teamwerking. Tegelijkertijd wordt een engagementsverklaring van beide partijen aangegaan. De taken van de verschillende participanten aan het begeleidingsproces (de directie, de mentor, de vakbegeleiders, de vakgroep en de administratief medewerkers) zijn duidelijk geëxpliciteerd. Een organogram begeleidt het geheel. Het centrum is nog in evolutie om de begeleidingstaak te scheiden van de personeelsevaluatie. Strikt genomen behoort dit laatste tot de taak van de directeur.
- De aanwervingsprocedure is helder en doelgericht. Voor het onthaal heeft het centrum een uitgebreide 'Onthaalbrochure voor nieuwe leerkrachten' uitgeschreven. Het document is waardevol en overzichtelijk en bevat alle informatie die nieuwe personeelsleden bij de start nodig hebben, zowel praktisch organisatorisch als agogisch-didactisch. Vanuit de visie en de missie van het centrum worden 10 belangrijke kernbegrippen als aandachtspunten naar voor geschoven die voor alle medewerkers gelden. De algemene en vakspecifieke verwachtingen naar nieuwe leerkrachten zijn geëxpliciteerd. Een coachingsplan maakt integraal deel uit van de Onthaalbrochure en is opgevat als een stappenplan met aanduiding van wie wat wanneer doet, aangevuld met checkboxes. In het document is een organogram toegevoegd op het niveau van de scholengroep Sint-Donatus. Aan de beginnende collega zelf wordt ook het Reflectiemodel van Korthagen als ondersteuning aangeboden. Afhankelijk van de aard van de opleiding is er op het niveau van scholengroep Sint-Donatus een schriftelijke afspraak over het welzijn op het werk: een checklist met afspraken en regels over risico's, veiligheidsvoorschriften en -procedures die via een gesprek worden afgetoetst of ze goed werden begrepen en kunnen worden toegepast.
- Voor de functies van mentor en vakbegeleider zijn er geen actuele functiebeschrijvingen uitgewerkt. De opdracht van mentor zit samen met een aantal

andere opdrachten sinds drie jaar bij één persoon. De mentor zorgt voor de administratieve opvolging, treedt op als verbindingspersoon, doet klasbezoeken en bespreekt ze. De mentor begeleidt en informeert ook de vakbegeleiders. De mentor heeft geen opleiding gevolgd en blijft zelf ook een actieve leraar; het laatste is een bewuste keuze van het centrum, maar houdt ook een beperking in omdat de mentor bij sommige collega's geen klasbezoeken kan doen omwille van het eigen lessenrooster en omwille van de standplaats in Ternat. Na de onthaalsessie met de mentor volgt een eerste begeleidingsgesprek met de vakbegeleider en een proefles waaraan de directie, de mentor, de vakbegeleiders en collega's participeren, behoort tot de mogelijkheden. De proefles wordt dan geëvalueerd en met de kandidaat besproken. De vakbegeleiders worden gericht gekozen en zorgen voor de vakinhoudelijke, agogisch-didactische ondersteuning en het functioneren in team. Ook zij kunnen sinds dit schooljaar gebruik maken van een checklist om de activiteiten gestructureerd te managen. Het centrum is er zich van bewust dat deze checklist nog een werkpunt is. Beide functies dragen bij tot een kwaliteitsvolle aanvangsbegeleiding. Alle info staat permanent ter inzage op het intranet.

- Een overzicht van de beginnende collega's wordt structureel verzameld en planmatig bijgehouden en geactualiseerd. Op het einde van het begeleidingsproces is er via een standaardformulier individuele proces- en productevaluatie voorzien wat toelaat om verbeterprocessen op te zetten. De resultaten hiervan zijn zichtbaar.

4.2 Evaluatie

4.2.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- Het centrum heeft nog geen uitgeschreven visie op evaluatie, maar men is er zich van bewust dat dit absoluut noodzakelijk is. Om tot een nieuwe breed gedragen evaluatiepraktijk te komen, heeft het centrum een stap terug gezet. Het wil dit na de SWOT-analyse 2009 – 2010 gradueel aanpakken met respect voor de eigenheid van de verschillende opleidingen. Binnen het IKZ-systeem worden nieuwe inzichten verzameld en is de ontwikkeling van een visie opgenomen waarbij een beroep wordt gedaan op externe expertise. Momenteel ligt een sneuveltekst voor die nog met het personeel moet worden besproken.
- Het centrum zit nu in een transitie. Voor de huidige evaluatiepraktijk zijn duidelijke afspraken en procedures voor de cursistenevaluaties uitgeschreven en werkt het conform de wettelijke vereisten. Per opleidings-/modulecluster zijn evaluatievormen vastgelegd, waarna ze per vakgebied worden verduidelijkt. In het algemeen wordt gespreide evaluatie toegepast al dan niet met een afsluitende evaluatie. Permanente evaluatie komt in het afsprakenkader niet aan bod. In het vakgroepoverleg worden de evaluatievormen afgesproken en vastgelegd. Bij de start van de module worden de cursisten hiervan op de hoogte gebracht.
- Het centrum voorziet in ondersteuning van de leerkrachten. Voor de gespreide evaluatie en de niveautests is een sjabloon uitgewerkt en er is een specifiek voorblad om de evaluatiegegevens te bundelen. Daarnaast is er ook een praktische leidraad voor de leerkrachten uitgewerkt om het ganse proces in goede banen te leiden.
- De vakgroepen staan met de vakgroepcoördinatoren/-verantwoordelijken in voor de bewaking van de kwaliteit van evaluatiepraktijk. Zij zijn mee verantwoordelijk voor de

bewaking van de validiteit en de representativiteit van de evaluaties. De inhoudelijke controle gebeurt nog niet door de WG Examencheck.

- De processen-verbaal worden gestructureerd bijgehouden en zijn correct opgesteld, conform de onderrichtingen. Het evaluatiereglement voorziet in een systematische bespreking van de examens en tussentijdse feedback over de vorderingen omwille van de grote toegevoegde waarde. De cursisten worden geïnformeerd over hun resultaten.
- Het centrum brengt uitval- en slaagcijfers systematisch in kaart, analyseert ze en bespreekt ze in eerste instantie op regelmatige basis binnen de persoonlijke functioneringsgesprekken.

5. ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op:

- De beleidsstructuur is organisch gegroeid uit het verleden en functioneert goed. De taakverdeling is eenduidig en sluit aan bij de individuele functiebeschrijvingen. Met uitzondering van de directie hebben al de leden een mix van verantwoordelijkheden en opdrachten wat een grote voeling met de werkvloer impliceert en efficiënt leiderschap faciliteert. De organisatiestructuur is geëxpliciteerd in het centrumreglement.
- Het centrum hanteert een systeem van gedeeld en laagdrempelig leiderschap. Het dagelijks bestuur wordt waargenomen door het directieteam. De directeur kan terugvallen op een middenkader van 7 medewerkers die samen de Staf uitmaken. De Pedagogische Raad (PR) en diverse Werkgroepen (WG) ad hoc ondersteunen het beleid. Het beleid sluit aan bij de werking van de Kwaliteitsraad.
- De horizontale en de verticale samenhang is gegarandeerd en het onderwijskundige en het –ondersteunende luik zitten er in vervat. De centrumleiding weet met de complexe organisatie op een kwaliteitsvolle manier om te gaan.
- Het centrumbeleid kiest ervoor om naast het reguliere door de overheid gesubsidieerde aanbod een groot aantal “verkorte cursussen” in te richten die door een aparte vzw worden georganiseerd. De keuze laat toe om het door de overheid gesubsidieerde aanbod zuiver te houden in relatie tot opleidingsprofielen en leerplannen. Deze tweede pijler zit qua communicatie en organisatie volledig ingebed in de werking van het centrum.
- CVO Opleidingscentrum Merchtem (O.M.) werkt sinds 1999 samen met CVO Opleidingscentrum Kruikenburg Ternat (O.K.). Beide instellingen zijn meer en meer geïntegreerd tot één geheel, met respect voor de eigenheid. De integratie van beide gebeurt stapsgewijs, maar is nog niet rond omdat onder meer het overheidsbeleid naar schaalvergroting nog onvoldoende houvast biedt.
- Het centrum heeft een eigen uitgeschreven visie en missie die historisch tot stand zijn gekomen. De centrumeigen visie is vertaald naar een eigen uitgeschreven agogisch project. Beide sluiten aan bij de opdracht van de overheid en de verwachtingen van de maatschappij, met grote aandacht voor zorg en een warme organisatie en voor een laagdrempelig en participatief leiderschap. De praktijk toont dit ook aan. Visie en missie zijn te raadplegen op de website van het centrum en maken ook deel uit van het centrumreglement.
- Het centrum heeft de concretisering van de visie en de missie gestructureerd aangepakt en volgt hierin een logische lijn. Visie en missie zijn vanuit de in 2009 – 2010 gehouden SWOT-analyse vertaald naar een uitgeschreven Beleidsplan waarin de brede werking van het centrum in kaart werd gebracht. Hieruit is het Actieplan 2011 – 2013 gegroeid dat vertrekt vanuit 8 strategische doelstellingen. De operationele doelstellingen, gesitueerd binnen het CIPO-kader, en acties en indicatoren met een aanduiding van timing en verantwoordelijken maken een kwaliteitsvolle aanpak mogelijk. Het Focusplan 2010 – 2015 ten slotte omvat alle acties: de reeds gerealiseerde en de nog te realiseren doelstellingen op langere termijn.
- Momenteel worden visie en missie herbekeken en staat een sneuveltekst op papier. De afronding ervan behoort tot de doelstellingen van dit schooljaar. De nieuwe kernwaarden en ideeën moeten, met de SWOT-analyse als uitgangspunt, vanuit het personeel kunnen groeien. Binnen een kleine groep en met de hulp van de begeleidingsdiensten (PBD) is een ontwerp opgemaakt dat wordt voorgelegd aan de Staf en alle leerkrachten.
- De formele participatie is verzekerd binnen het lokaal overlegcomité (LOC). Het LOC voldoet qua samenstelling en werking aan de regelgeving en overkoepelt de drie onderwijsinstellingen binnen het bestuur. De vergaderdata van het LOC zijn gekend en de personeelsleden kunnen via vertrouwde weg agendapunten aanbrengen.

- Op de verschillende beleidsniveaus is de besluitvorming officieel geregeld. Het overleg is structureel en formeel. Op het niveau van de Staf is er zeer veel informeel overleg; de organisatiestructuur leent zich daar ook toe. De formele verslagen zijn ter inzage. De PR vergadert in de praktijk maandelijks of frequenter, in functie van de prioriteiten. Het centrum participeert aan externe vergaderingen en werkt intensief met WG die meestal een tijdelijk karakter hebben omdat ze gericht rond projecten werken.
- Het personeel is tevreden over de interne communicatie- en informatiedoorstroom en is op de hoogte van de beleidsopties. Beslissingen worden in functie van relevantie gecommuniceerd. De belangrijkste beleidskeuzes worden via mail of op een personeelsvergadering meegedeeld en er zijn jaarlijks twee personeelsvergaderingen, bij de start en het einde, die uitgebreid ingaan op de gehele centrumwerking. Het centrum werkt nog met 2 aparte websites die focussen op het specifieke aanbod en 2 aparte intranettoegangen voor de leerkrachten. Deze opdeling zorgt voor onnodig dubbel werk en houdt risico's in naar gelijkgerichte werking. De integratie van beide websites en vooral de integratie van beide intranetten tot één gestructureerd leer- en communicatieplatform zijn een werkpunt op korte termijn.
- Voor de vakgroepwerking werkt het centrum met coördinatoren of verantwoordelijken. Voor de eersten is hiervoor structureel ruimte voorzien in de opdracht die deel uitmaakt van de individuele functieomschrijvingen. De vergaderfrequentie van de diverse vakgroepen verschilt in functie van opgelegde items. Er zijn formele richtlijnen met betrekking tot de werking van de vakgroepen zoals vergaderfrequentie en opgelegde items, maar ook agogisch-didactische aspecten komen aan bod. Prioritair werd in de vakgroepen Talen en NT2 gewerkt aan de evaluatiemethodiek. Sinds dit schooljaar is dit ook zo in de andere vakwerkgroepen. Dit is een 'work in progress' en de eerste resultaten ervan zijn zichtbaar in eenduidig gemaakte onderwijsondersteunende documenten en aanzetten tot een meer gelijkgerichte evaluatiepraktijk. De vakgroepverslagen worden op het communicatieplatform geplaatst.
- Het centrum toont aan dat het op gestructureerde wijze de eigen kwaliteit in kaart brengt, borgt en verbetert. Het heeft ruim 10 jaar een traditie in kwaliteitszorg met zelfevaluatie en dataverzameling en –analyse zodat deze structureel zit ingebed in de werking. De kwantitatieve dataverzameling gebeurt gericht naar onder meer instroom, uitval en slaagcijfers. De terugkoppeling gebeurt binnen het vakgroeptoverleg. Algemene data worden ook gecommuniceerd op personeelsvergaderingen en via de infobundel 'Gedreven door talent'. In het centrum is er geen kwaliteitscoördinator maar wel een kwaliteitsraad. Die bestaat uit drie personen waaronder de directeur en de adjunct-directeur. Het centrum participeert aan het recent opgestarte Lerend Netwerk IKZ van het VDKVO dat in samenwerking met Flanders Synergy centra begeleidt in hun zorg voor kwaliteit. Het centrum doet aan expertise-uitwisseling en maakt hierin oefeningen naar een hertaling van de centrumvisie en missie en naar strategisch cursistenmanagement. Het project TomTom (Strategisch cursistenmanagement) zit gevat in een meerjarenplan 2012 – 2014. Tegelijkertijd is er een visie op kwaliteitszorg geformuleerd en een concreet uitgewerkt centrumbreed actieplan 2012 – 2013. Het kwaliteitszorgsysteem voldoet aan de decretale bepalingen.
- In het schooljaar 2009 – 2010 werden vanuit een globale inventaris van de gevoerde acties en de bereikte resultaten 10 kritische succesfactoren geformuleerd en met een beperkt team werd een nieuwe SWOT-analyse uitgevoerd. Als prioritair actiepunt werd 'Evaluatiepraktijk' naar voor geschoven. In 2011 is de PR in zijn huidige vorm een feit. Hij bestaat vooral uit leerkrachten Talen en NT2 en stafmedewerkers. In het spoor van de werkzaamheden ontwikkelde de PR dit jaar een eerste idee van visietekst op evalueren. Het is de bedoeling om deze gefaseerd centrumbreed te bespreken, gedragenheid te creëren en in te voeren.
- Uit de PR ontstonden 2 werkgroepen. De WG Scorewijzer moet binnen Talen/NT2 voor de 4 vaardigheden en per richtgraad een overzicht maken van de leerplandoelstellingen, een sjabloon voor de planningsdocumenten opmaken en ze opstellen en een scorewijzer ontwikkelen. Ter ondersteuning van deze denkoefeningen wordt opnieuw de hulp van de PBD ingeroepen wat mee resulteert in een planmatige

aanpak. De WG Examencheck gaat systematisch per vakgebied de vormelijke kwaliteit van de evaluaties na op basis van een eenduidige checklist. Dit is ondertussen viermaal gebeurd. Vanuit een controlerende functie wordt er onmiddellijk teruggekoppeld naar de individuele leerkrachten en aangepast.

- De vakgroepen staan in samenwerking met de directie en met de vakgroepcoördinatoren/-verantwoordelijken in voor de bewaking van de kwaliteit van het onderwijsleerproces. Zij vertrekken vanuit de leerplannen om afspraken te maken over onderwijskundige en –ondersteunende items. De centrale aansturing en procesbewaking vertrekken vanuit de daadkracht van de verschillende teams in samenwerking met de directie. Er is nood aan meer beslissende maatregelen zoals sturing, begeleiding en opvolging, die toelaten om binnen een strikt tijdspad tot kwaliteitsvolle resultaten te komen.
- De cursistenbevraging gebeurt systematisch per module. Voor beide vestigingsplaatsen zijn aparte instrumenten ontwikkeld die manueel moeten worden ingevuld en verwerkt. De kernitems: cursus, leerkracht, centrum en varia zijn dezelfde. In Ternat is de bevraging meer gedetailleerd en gericht op kwalitatieve dataverzameling. Voor niet-Nederlandstalige cursisten zijn versies in het Frans en het Engels opgemaakt. De leerkrachten worden systematisch bevraagd naar hun desiderata. Tot vorig schooljaar werden de cijfers per opleiding, leerkracht en voor het centrum geanalyseerd. De gegenereerde info maakt onderdeel uit van de functioneringsgesprekken en leidt desgevallend tot het opzetten van individuele verbeterprocessen.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

6.1 Wat doet het centrum goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De combinatie van de module Complexe verfijnde menu's met de module Frans Threshold 2B voor een zeer hoog geschoolde doelgroep is sterk en uniek.
- De leerkrachten vullen extra-murosactiviteiten functioneel in en introduceren multimedia op een kwaliteitsvolle manier in de opleiding Koken.
- De kwaliteitsbewaking doorheen alle fasen van het onderwijsproces is sterk in de ICT-opleidingen.
- De leerstofplanningen en het cursusmateriaal van de ICT-opleidingen vormen een voorbeeld van goede praktijk.
- In de evaluatiepraktijk talen wordt aandacht besteed aan de begeleidende functie van evaluatie. In een aantal lesgroepen wordt geëxperimenteerd met peerevaluatie.
- In de opleidingen Engels is het taalvaardigheidsniveau van de cursisten goed, zowel in de gemengde groepen als in de senioren groepen.
- In de opleiding Frans Professioneel Bedrijfsgericht wordt gebruikgemaakt van goed gestructureerde en transparante leermiddelen.
- De leerkrachten Frans R1 beschikken over voldoende vakexpertise om de verbeterpunten aan te pakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De aanvangsbegeleiding van het personeel is efficiënt en kwaliteitsvol.
- De ontwikkeling van een centrubrede visie op evalueren draagt bij tot de kwaliteitsbewaking van het onderwijsproces.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De organisatiestructuur met gedeelde taken zet aan om de synergie tussen de beide vestigingsplaatsen verder te bewerkstelligen.
- De keuze om naast het door de overheid gesubsidieerde aanbod een brede waaier aan opleidingen op maat te voorzien binnen een aparte structuur is effectief.
- Het gedeeld leiderschap en de laagdrempeligheid van het centrumbeleid laten toe om efficiënt te organiseren en te communiceren.
- De delegatie van verantwoordelijkheden naar de vakgroepwerking zorgt voor een gedragen beleid.
- De kwaliteitszorg omvat kwaliteitsbewaking en –borging van processen, met respect voor de goede praktijk, met aandacht voor de bedreigingen en met oog voor ontwikkeling.

6.2 Wat kan het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Zorg in de modules Aangepaste gerechten, Alternatieve gerechten en Feestelijke menu's lente/zomer voor een correcte afstemming van de leerinhouden op de leerplandoelstellingen.
- Zet het vernieuwingsproces in de evaluatiepraktijk van de opleiding Koken verder door en rond het binnen een redelijke termijn af.

- Besteed meer aandacht aan de sleutelvaardigheden doorheen alle fasen van het onderwijsproces in de ICT-opleidingen.
- Verhoog de validiteit van de evaluatiepraktijk in alle taalopleidingen.
- Stuur het aanbod en de evaluatie in de taalopleidingen bij op het vlak van de leerplandoelstellingen in verband met de strategieën en attitudes.
- Maak sterker gebruik van beeld- en internetmateriaal om de functionaliteit van de luister- en leesvaardigheidstraining te verhogen in alle taalopleidingen.
- Verhoog de transparantie en doelgerichtheid van de leermiddelen Engels R3.
- Werk de hiaten weg in de leermiddelen in de opleiding Frans R1.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Gebruik de ontwikkeling van een nieuwe evaluatiepraktijk om de kwaliteit van het gehele onderwijsproces beter in kaart te brengen en waar nodig bij te sturen.
- Zorg er voor dat de rol van mentor en van evaluator niet bij één en dezelfde persoon zitten.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Maak verder werk van de integratie van beide vestigingsplaatsen.
- Integreer de beide websites en bouw één intranet uit tot een gestructureerd intern leer- en communicatieplatform.
- Besteed naast de vormelijke aspecten ook voldoende aandacht aan de bewaking van de kwaliteit van het onderwijsproces en volg een strikt tijdsplan om tot afgeronde beslissingen te komen.

6.3 Wat moet het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Werk de tekorten weg voor de opleiding Frans R1.

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor alle structuuronderdelen.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Eddy BOEY

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Annick VANBOSSUYT
Directeur

Louis DELCART
Voorzitter Inrichtende Macht